

verderen uitbouw van het museum bezig te houden. Of er veel uitgebouwd werd is ons niet bekend. Het museum verdween met de afbraak van het oude stadhuis in 1972. De collectie raakte verspreid.

Het voortbestaan van een vereniging hangt vaak af van de mate waarin zij erin slaagt jonge leden aan te trekken. In de jaren '50 slaagden de Kunstvrienden daar bijzonder goed in. Uit Kortrijk kwamen mensen als Octave Landuyt, Firmin Colardyn en Jacques Coryn. Uit Harelbeke zelf twee jonge schilders: André Debaveye en Wilfried Vanwijnsberghe (Wijns).

Octave Landuyt is ongetwijfeld de meest gerenommeerde kunstenaar die ooit met de Kunstvrienden heeft samengewerkt. In december 1953 exposeerde de toen al veelbesproken schilder op hun initiatief in de Stedelijke feestzaal. Het jaar daarop nam hij deel aan de groepstentoonstelling. In de lokale pers vroeg een correspondent, die vol lof was over de exposanten, waaronder de piepjonge André Debaveye, zich af wat die Landuyt daarbij kwam doen.

Gedurende een viertal jaren hadden de Kunstvrienden een eigen galerij. Galerij Bruegel was gevestigd in het zaaltje van het Hof van Brabant in de Gentsestraat. De eerste tentoonstelling werd geopend op 25 maart 1956 met werk van André Debaveye en André Laporte. Hetzelfde jaar in juni werd er de kruisweg van Firmin Colardyn voorgesteld, die zich thans in de St.-Ritakerk bevindt. De openingstoespraak was van Jan Decadt, directeur van de stedelijke muziekacademie, die wel vaker het woord voerde voor de Kunstvrienden. Mensen als Colardyn, Landuyt en Coryn behoorden tot de vriendenkring van de musicus. De tentoonstelling van Colardyn had plaats ter gelegenheid van de inhuldiging van de nieuwe deken, E.H. Vandeputte. Het was niet de enige keer dat de *gilde*, zoals de Kunstvrienden zich wel eens noemden, haar bijdrage leverde tot kerkelijke feestelijkheden. In april 1958 was er een affichewedstrijd ter gelegenheid van de vernieuwde H. Doornprocessie en voor dezelfde gelegenheid kwam er in de galerij een tentoonstelling van de franciscaner pater Andreas Bosteels. Een andere opmerkelijke tentoonstelling was die van Rover in februari 1959 met abstract werk, waarschijnlijk voor het eerst in Harelbeke. De schilder liet zijn tentoonstelling gepaard gaan met een lezing: *Waarom abstracte kunst?* 1958 en

1959 schijnen de drukste jaren geweest te zijn voor galerij Bruegel.

Er waren nog tentoonstellingen van Fernand Bouckaert, Jan Vercruysse, G. Steel, Jules Adam, een tweede keer André Debaveye en Wilfried Wijns. Eveneens, in samenwerking met de Dienst Volksontwikkeling en het stadsbestuur, overzichtstentoonstellingen over Chinese kunst en over Japanse kunst, telkens met een toneelvoorstelling, één over Amerikaanse kunst, één over gewijde kunst en één over bouwkunst. De belangstelling zou vooral van de scholen gekomen te zijn.

In 1960 vierden de Kunstvrienden hun zilveren jubileum, en dat gebeurde op een manier die in het hele land weerklink zou vinden: met een mini-Middelheim in het Stadspark, de tentoonstelling *Vlaamse Sculptuur*. De Kunstvrienden hadden hiervoor een commissie opgericht met naast gekende kunstcritici ook vertegenwoordigers van de staats- en provinciale diensten voor Schone Kunsten en van het CVKV en verzekerden zich de financiële hulp van staat, provincie en stad⁵. De openlucht tentoonstelling had plaats van 2 juli tot 15 september. Er waren werken te zien van 34 beeldhouwers uit alle provincies. Namen als die van Walter De Buck, Pol Spiliaert, Joris Minne of Jan Beirens, maar ook mensen uit de eigen omgeving als Gustave Calu en Lieven Colardyn (broer van Firmin). Terecht schreef Marcel Callaert in de catalogus: *De Vereniging heeft hiermee bepaald een hoogtepunt in haar annalen bereikt.*

Dank zij de samenwerking met de Provincie, waarbij bestendig gedeputeerde Jozef Storme een belangrijke rol speelde, konden de Kunstvrienden hetzelfde jaar nog de vijfjaarlijkse tentoonstelling *Hedendaagse Schilderkunst in West-Vlaanderen* herbergen. Deze rondreizende tentoonstelling kwam in oktober in de zaal Andleie (de toenmalige zaal van de Middenstand). Tot de laureaten van de provinciale wedstrijd van wie de werken hier geëxposeerd werden behoorden Willem Deneckere en Pol Pattoor. Ook Roger Baert en Jacques Coryn waren

5 Zie (3) en (4).



Marcel Callaert in het jubileumjaar 1960 (Midden: Jozef Storme; helemaal achteraan, half zichtbaar: Gustave Calu). (foto: Stadsarchief Harelbeke, Privatie Archieven, Archief van de Kunstvrienden van Harelbeke en de Leiestreek.)

geselecteerd. Zij zouden kortere of langere tijd deel uitmaken van de Kunstvrienden.

Met deze en andere activiteiten betekende het jubileumjaar 1960 een hoogtepunt in de geschiedenis van de Kunstvrienden van Harelbeke en de Leiestreek. Intussen werden op initiatief van de vereniging al sinds het jaar daarvoor al op vaste basis lessen voor jongeren gegeven. De geschiedenis van de beginjaren van de school die later de SABV zou worden loopt parallel met die van de laatste jaren van de Kunstvrienden, met dezelfde hoofdacteurs.

Van oefenschool tot SAPK

Op het einde van het succesvolle jubileumjaar 1960 kozen de Kunstvrienden van Harelbeke en de Leiestreek een nieuw bestuur, naar eigen zeggen voor het eerst in 25 jaar. (Wij nemen aan dat de wijzigingen die eerder plaats hadden bij consensus gebeurden.) Secretaris Marcel Callaert werd nu voorzitter. De oudgedienden Calu en Verbrugghe kregen als troost het erevoorzitterschap, een titel die zij met burgemeester Lanneau mochten delen. Ook Albert Brabant verdween uit het bestuur. Hun plaats werd ingenomen door jongeren die pas een jaar eerder toegetreden waren: Jacques Coryn (ondervoorzitter),